

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Ο.Π. ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΣΠΟΥΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Θέμα Α

A1. Σχολικό βιβλίο σελ. 144.

A2. Σχολικό βιβλίο σελ. 70 και 73.

A3. α) Σ β) Σ γ) Λ δ) Σ ε) Σ

ΘΕΜΑ Β

B1. Για κάθε $x \in \mathbb{R}$ είναι: $2f(x) - 3f(-x) = 5(e^x - e^{-x} + x)$ ①

Στη θέση του x βάζουμε $-x$ και έχουμε: $2f(-x) - 3f(x) = 5(e^{-x} - e^x - x)$ ②

Λύνουμε το σύστημα των ① και ② και έχουμε $f(x) = e^x - e^{-x} + x$, $x \in \mathbb{R}$.

B2. Η f είναι συνεχής και παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ ως σύνθεση και πράξεις συνεχών και παραγωγίσιμων συναρτήσεων, με $f'(x) = e^x + e^{-x} + 1 > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Επομένως η f είναι γνησίως αύξουσα στο $\mathbb{R}$ οπότε είναι 1-1 και αντιστρέφεται.

Τα σημεία τομής της γραφικής παράστασης της f^{-1} με την ευθεία $y = x$ έχουν ως τετμημένες τις λύσεις της εξίσωσης $f^{-1}(x) = x \Leftrightarrow f(x) = x \Leftrightarrow$

$e^x - e^{-x} + x = x \Leftrightarrow e^x = e^{-x} \Leftrightarrow x = 0$. Άρα η $C_{f^{-1}}$ και η ευθεία $y = x$ έχουν ένα κοινό σημείο το $O(0,0)$.

B3. $D_g = \left\{ x \in \mathbb{R} / x > 0 \text{ και } \ln x \in D_f \right\} = (0, +\infty)$.

$$g(x) = f(\ln x) = e^{\ln x} - e^{-\ln x} + \ln x = \ln x + x - \frac{1}{x}.$$

$\lim_{x \rightarrow 0^+} g(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \left(\ln x + x - \frac{1}{x} \right) = (-\infty) + 0 - (+\infty) = -\infty$, οπότε η ευθεία $x = 0$ είναι κατακόρυφη ασύμπτωτη της C_g .

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{g(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{\ln x}{x} + 1 - \frac{1}{x^2} \right) = 0 + 1 - 0 = 1, \text{ αφού}$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln x}{x} \stackrel{\infty}{=} \lim_{DLH} \frac{1}{x} = 0 \text{ και } \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{x^2} = 0.$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} (g(x) - x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\ln x - \frac{1}{x} \right) = (+\infty) - 0 = +\infty. \text{ Επομένως η } C_g \text{ δεν έχει}$$

ασύμπτωτη στο $+\infty$.

B4. Θετούμε $h(x) = f(x) + x - \eta\mu f(x) - 1, x \in \mathbb{R}$.

Η h είναι συνεχής στο $[0,1]$ ως σύνθεση και πράξεις συνεχών.

Επίσης $h(0) = -1 < 0$ και

$h(1) = f(1) - \eta\mu f(1) > 0$ γιατί για κάθε $x \in (0, +\infty)$ ισχύει $\eta\mu x \leq |\eta\mu x| < |x| = x$ και είναι $f(1) > 0$.

Οπότε από το Θ. Bolzano η εξίσωση $h(x) = 0$ έχει τουλάχιστον μία ρίζα στο διάστημα $(0,1)$.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Η f είναι παραγωγίσιμη στο $[0,2]$ άρα και συνεχής σ' αυτό.

Από τη δοσμένη ισότητα για $x=0$ έχουμε: $f(2) = f(0)$, οπότε σύμφωνα με το Θ.

Rolle

υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (0,2)$ τέτοιο ώστε: $f'(\xi) = 0$.

Γ2. Η f' είναι παραγωγίσιμη στο $[0,2]$ άρα και συνεχής σ' αυτό, οπότε σύμφωνα με το

Θ.Μ.Τ υπάρχει ένα τουλάχιστον $x_0 \in (0,2)$ τέτοιο ώστε: $f''(x_0) = \frac{f'(2) - f'(0)}{2}$.

Και τα δύο μέλη της δοσμένης ισότητας είναι παραγωγίσιμες συναρτήσεις ως σύνθεση και άθροισμα παραγωγίσιμων συναρτήσεων, οπότε έχουμε:

$$f'(x+2) = f'(x) + 1 \Leftrightarrow f'(x+2) - f'(x) = 1 \text{ και για } x=0 \text{ έχουμε: } f'(2) - f'(0) = 1.$$

Επομένως $f''(x_0) = \frac{1}{2}$.

$$\mathbf{\Gamma 3.} \int_{\xi}^{\xi+2} x f''(x) dx = \int_{\xi}^{\xi+2} x (f'(x))' dx = [x f'(x)]_{\xi}^{\xi+2} - \int_{\xi}^{\xi+2} f'(x) dx =$$

$$((\xi+2) f'(\xi+2) - \xi f'(\xi)) - [f(x)]_{\xi}^{\xi+2} \stackrel{(f'(\xi)=0)}{=} =$$

$$(\xi+2) f'(\xi+2) - (f(\xi+2) - f(\xi)) \stackrel{(f(\xi+2)=f(\xi)+\xi)}{=} = (\xi+2) f'(\xi+2) - \xi \stackrel{(f'(\xi+2)=f'(\xi)+1)}{=} =$$

$$(\xi+2)(f'(\xi)+1) - \xi \stackrel{f'(\xi)=0}{=} = \xi+2 - \xi = 2.$$

Γ4. Ολοκληρώνουμε τη δοσμένη σχέση κατά μέλη:

$$\int_0^2 f(x+2) dx = \int_0^2 f(x) dx + \int_0^2 x dx \stackrel{u=x+2}{\Leftrightarrow} \int_2^4 f(u) du = \int_0^2 f(x) dx + 2 \Leftrightarrow$$

$$\int_2^0 f(u) du + \int_0^4 f(u) du = \int_0^2 f(x) dx + 2 \Leftrightarrow -\int_0^2 f(u) du + 4 = \int_0^2 f(x) dx + 2 \Leftrightarrow$$

$$2 = 2 \int_0^2 f(x) dx \Leftrightarrow \int_0^2 f(x) dx = 1.$$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Για $x > 0$ και $h \neq 0$ έχουμε:

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+5h) - f(x-3h)}{\eta\mu 8h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+5h) - f(x-3h)}{8h} = \frac{\frac{5}{8} f'(x) + \frac{3}{8} f'(x)}{1} = f'(x)$$

διότι:

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+5h) - f(x) + f(x) - f(x-3h)}{8h} = \lim_{h \rightarrow 0} \left(\frac{f(x+5h) - f(x)}{8h} - \frac{f(x-3h) - f(x)}{8h} \right)$$

Θέτουμε $u = 5h$, οπότε όταν $h \rightarrow 0$, $u \rightarrow 0$ και έχουμε:

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+5h) - f(x)}{8h} = \frac{5}{8} \lim_{u \rightarrow 0} \frac{f(x+u) - f(x)}{u} = \frac{5}{8} f'(x).$$

Ομοίως θέτοντας $u = -3h$ ισχύει ότι όταν $h \rightarrow 0$, $u \rightarrow 0$, οπότε:

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x-3h) - f(x)}{8h} = -\frac{3}{8} \lim_{u \rightarrow 0} \frac{f(x+u) - f(x)}{u} = -\frac{3}{8} f'(x).$$

Δ2. Για κάθε $x > 0$ ισχύει:

$$f'(x) = 1 + \frac{f(x)}{x} \Leftrightarrow xf'(x) - f(x) = x \Leftrightarrow \frac{f'(x)x - f(x)}{x^2} = \frac{1}{x} \Leftrightarrow \left(\frac{f(x)}{x} \right)' = (\ln x)',$$

οπότε:

$$\frac{f(x)}{x} = \ln x + c. \text{ Για } x=1 \text{ βρίσκουμε ότι } c=1, \text{ οπότε: } \boxed{f(x) = x \ln x + x, x > 0}.$$

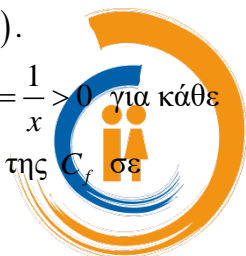
Δ3. Η f είναι παραγωγίσιμη στο $(0, +\infty)$, με $f'(x) = \ln x + 2$, $x > 0$.

Αρκεί να δείξουμε ότι υπάρχει x_0 τέτοιο ώστε:

$$\begin{cases} f(x_0) = 3x_0 - e \\ f'(x_0) = 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x_0 \ln x_0 + x_0 = 3x_0 - e \\ \ln x_0 + 2 = 3 \end{cases} \Leftrightarrow \dots \boxed{x_0 = e}$$

Άρα η ευθεία $(\varepsilon): y = 3x - e$ εφάπτεται στην C_f , στο σημείο $A(e, 2e)$.

Η f είναι συνεχής και 2 φορές παραγωγίσιμη στο $(0, +\infty)$, με $f''(x) = \frac{1}{x} > 0$ για κάθε $x > 0$. Οπότε η f είναι κυρτή στο $(0, +\infty)$. Επομένως η εφαπτομένη της C_f σε

οποιοδήποτε σημείο της βρίσκεται «κάτω» από την C_f και ισχύει $f(x) \geq 3x - e$ για

κάθε $x \in (0, +\infty)$. Οπότε $E = \int_1^e (f(x) - 3x + e) dx = \int_1^e (x \ln x - 2x + e) dx =$

$$\int_1^e \left(\frac{x^2}{2}\right)' \ln x dx - [x^2]_1^e + [ex]_1^e = \left[\frac{x^2}{2} \ln x\right]_1^e - \int_1^e \frac{x}{2} dx - (e^2 - 1) + (e^2 - e) =$$

$$\left(\frac{e^2}{2} - 0\right) - \left[\frac{x^2}{4}\right]_1^e + 1 - e = \frac{e^2 - 4e + 5}{4} \text{ τ.μ.}$$

$$\Delta 4. (x_3 - x_2) \int_{x_1}^{x_2} (\ln x + 2) dx < (x_2 - x_1) \int_{x_2}^{x_3} (\ln x + 2) dx \Leftrightarrow$$

$$(x_3 - x_2) \int_{x_1}^{x_2} f'(x) dx < (x_2 - x_1) \int_{x_2}^{x_3} f'(x) dx \Leftrightarrow (x_3 - x_2) [f(x)]_{x_1}^{x_2} < (x_2 - x_1) [f(x)]_{x_2}^{x_3} \Leftrightarrow$$

$$\frac{f(x_2) - f(x_1)}{x_2 - x_1} < \frac{f(x_3) - f(x_2)}{x_3 - x_2} \quad \textcircled{1}. \text{ Αρκεί να δείξουμε ότι ισχύει η } \textcircled{1}.$$

Η f είναι παραγωγίσιμη στα διαστήματα $[x_1, x_2]$ και $[x_2, x_3]$, άρα και συνεχής, οπότε σύμφωνα με το Θ.Μ.Τ, υπάρχουν $\xi_1 \in (x_1, x_2)$ και $\xi_2 \in (x_2, x_3)$, τέτοια ώστε:

$$f'(\xi_1) = \frac{f(x_2) - f(x_1)}{x_2 - x_1} \quad \text{και} \quad f'(\xi_2) = \frac{f(x_3) - f(x_2)}{x_3 - x_2}.$$

Η f είναι κυρτή στο $(0, +\infty)$ άρα η f' είναι γνησίως αύξουσα στο $(0, +\infty)$. Οπότε

$$\xi_1 < \xi_2 \Leftrightarrow f'(\xi_1) < f'(\xi_2) \Leftrightarrow \frac{f(x_2) - f(x_1)}{x_2 - x_1} < \frac{f(x_3) - f(x_2)}{x_3 - x_2}.$$

$\Delta 5. f'(x) = \ln x + 2 > 0$ για κάθε $x > 1$, οπότε η f είναι γνησίως αύξουσα στο $[1, +\infty)$.

$$e \leq x \leq e^2 \Leftrightarrow \ln e \leq \ln x \leq \ln e^2 \Leftrightarrow 1 \leq \ln x \leq 2 \Leftrightarrow f(1) \leq f(\ln x) \leq f(2) \Leftrightarrow$$

$1 \leq f(\ln x) \leq 2 \ln 2 + 2$. Οπότε

$$\int_e^{e^2} 1 dx \leq \int_e^{e^2} f(\ln x) dx \leq \int_e^{e^2} (2 \ln 2 + 2) dx \Leftrightarrow e^2 - e \leq \int_e^{e^2} f(\ln x) dx \leq (2 \ln 2 + 2)(e^2 - e) \Leftrightarrow$$

$$1 \leq \frac{\int_e^{e^2} f(\ln x) dx}{e^2 - e} \leq 2 \ln 2 + 2.$$

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

ΒΑΓΕΝΑΣ ΘΟΔΩΡΗΣ – ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΑΘΗΣ
ΚΑΡΑΪΣΚΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ – ΚΛΑΥΔΙΑΝΟΣ ΔΙΟΝΥΣΗΣ
ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ ΓΙΟΥΛΗ – ΜΑΚΡΗ ΦΩΤΕΙΝΗ
ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ

